Evropský parlament
2024-2029

Hospodářský a měnový výbor

2025/2136(INI)

3.12.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o bankovní unii – výroční zpráva za rok 2025
(2025/2136(INI))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodajka: Evelyn Regner

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....9

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o bankovní unii – výroční zpráva za rok 2025

(2025/2136(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na své usnesení ze dne 8. května 2025 o bankovní unii – výroční zpráva za rok 2024[1],

– s ohledem na opatření Komise v návaznosti na usnesení Parlamentu ze dne 8. května 2025 o bankovní unii – výroční zpráva za rok 2024,

– s ohledem na dokument zveřejněný Evropskou centrální bankou (ECB) s názvem „Feedback on the European Parliament's resolution on Banking Union – annual report 2024“ (Odpověď na usnesení Evropského parlamentu o bankovní unii – výroční zpráva za rok 2024),

– s ohledem na výroční zprávu ECB o činnosti dohledu za rok 2024, která byla zveřejněna dne 28. dubna 2025,

– s ohledem na výroční zprávu Jednotného výboru pro řešení krizí (SRB) za rok 2024, která byla zveřejněna dne 26. června 2025,

– s ohledem na přijetí směrnice o boji proti praní peněz[2] a nařízení o boji proti praní peněz[3]a na zřízení Orgánu pro boj proti praní peněz (AMLA)[4],

– s ohledem na provádění standardů Basel III, zejména na přijetí změn směrnice o kapitálových požadavcích[5] a nařízení o kapitálových požadavcích[6],

---

[1] Přijaté texty, P10_TA(2025)0105.
[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1640 ze dne 31. května 2024 o mechanismech, které mají členské státy zavést za účelem předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně směrnice (EU) 2019/1937 a o změně a zrušení směrnice (EU) 2015/849 (Úř. věst. L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).
[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1624 ze dne 31. května 2024 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu (Úř. věst. L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).
[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1620 ze dne 31. května 2024, kterým se zřizuje Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu a mění nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).
[5] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1619 ze dne 31. května 2024, kterou se mění směrnice 2013/36/EU, pokud jde o pravomoci dohledu, sankce, pobočky ze třetích zemí a environmentální, sociální a správní rizika (Úř. věst. L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).
[6] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1623 ze dne 31. května 2024, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o požadavky týkající se úvěrového rizika, rizika úvěrové úpravy v ocenění, operačního rizika, tržního rizika a minimální výstupní prahy (Úř. věst. L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

– s ohledem na přijetí nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/2795 ze dne 24. července 2024, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o datum použitelnosti kapitálových požadavků k tržnímu riziku[7],

– s ohledem na svůj postoj v prvním čtení ze dne 24. dubna 2024 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014, pokud jde o opatření včasného zásahu, podmínky zahájení řešení krize a financování opatření k řešení krize[8],

– s ohledem na svůj postoj v prvním čtení ze dne 24. dubna 2024 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/59/EU, pokud jde o opatření včasného zásahu, podmínky zahájení řešení krize a financování opatření k řešení krize[9],

– s ohledem na svůj postoj v prvním čtení ze dne 24. dubna 2024 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/49/EU, pokud jde o rozsah ochrany vkladů, použití finančních prostředků systémů pojištění vkladů, přeshraniční spolupráci a transparentnost[10],

– s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru ze dne 23. dubna 2024 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014 za účelem zřízení evropského systému pojištění vkladů (EDIS),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. března 2025 nazvané „Unie úspor a investic: Strategie na podporu bohatství občanů a hospodářské konkurenceschopnosti v EU“ (COM(2025)0124),

– s ohledem na zprávu pěti předsedů ze dne 22. června 2015 nazvanou „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“,

– s ohledem na zprávu Enrica Letty ze dne 10. dubna 2024 nazvanou „Much more than a market – Speed, security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens“ (Mnohem více než jen trh – rychlost, bezpečnost, solidarita: posílení jednotného trhu v zájmu zajištění udržitelné budoucnosti a prosperity pro všechny občany EU),

– s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou „The future of European competitiveness“ (Budoucnost evropské konkurenceschopnosti),

– s ohledem na prohlášení Euroskupiny ze dne 11. března 2024 o budoucnosti unie kapitálových trhů a na prohlášení Euroskupiny ze dne 16. června 2022 o budoucnosti bankovní unie a na navazující opatření Euroskupiny ze dne 28. dubna 2023,

– s ohledem na rámec Basilejského výboru pro bankovní dohled pro zveřejňování informací o expozicích bank vůči kryptoaktivům a na cílené změny jeho obezřetnostního standardu pro expozice bank vůči kryptoaktivům, které byly obě zveřejněny dne 17. července 2024,

[7] Úř. věst. L 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.
[8] Přijaté texty, P9_TA(2024)0326.
[9] Přijaté texty, P9_TA(2024)0327.
[10] Přijaté texty, P9_TA(2024)0328.

– s ohledem na publikaci Basilejského výboru pro bankovní dohled ze dne 25. dubna 2024 s názvem „Core Principles for effective banking supervision“ (Hlavní zásady pro účinný bankovní dohled),

– s ohledem na zprávu o finanční stabilitě ECB ze dne 17. listopadu 2025,

– s ohledem na dokument ECB z řady Occasional Paper Series č. 328 z roku 2023 nazvaný „The Road to Paris: stress testing the transition towards a net-zero economy“ (Před pařížskou konferencí: zátěžové testování přechodu k hospodářství s nulovými čistými emisemi),

– s ohledem na publikaci Rady pro finanční stabilitu ze dne 9. listopadu 2015 s názvem „Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution“ (Zásady týkající se schopnosti bank systémového významu absorbovat ztráty a rekapitalizovat při řešení krize),

– s ohledem na zprávu Rady pro finanční stabilitu ze dne 10. října 2023 nazvanou „2023 Bank Failures – Preliminary lessons learnt for resolution“ (Úpadky bank v roce 2023: Předběžné poznatky pro řešení),

– s ohledem na priority jednotného mechanismu dohledu v oblasti dohledu na období 2025–2027,

– s ohledem na pololetní zprávu výboru SRB pro Euroskupinu z listopadu 2025,

– s ohledem na celounijní přezkum transparentnosti za rok 2025, jehož výsledek Evropský orgán pro bankovnictví zveřejnil v prosinci 2025,

– s ohledem na zprávu Evropského účetního dvora ze dne 12. května 2023 nazvanou „Dohled EU nad úvěrovým rizikem bank – ECB vystupňovala své úsilí, avšak je zapotřebí dalších kroků, aby se zvýšila jistota, že je úvěrové riziko řádně řízeno a kryto“,

– s ohledem na prohlášení předsedkyně Rady dohledu ECB Claudie Buchové na slyšeních pořádaných Hospodářským a měnovým výborem Parlamentu ve dnech 27. března 2025, 15. července 2025 a 5. listopadu 2025,

– s ohledem na prohlášení předsedy Jednotného výboru pro řešení krizí Dominiqua Laboureixe na slyšeních pořádaných Hospodářským a měnovým výborem Parlamentu ve dnech 3. března 2025, 15. července 2025 a 5. listopadu 2025,

– s ohledem na zprávy o posouzení rizik Evropského orgánu pro bankovnictví z června 2025,

– s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o genderové vyváženosti při navrhování kandidátů v oblasti hospodářských a měnových záležitostí EU[11],

– s ohledem na své usnesení ze dne 25. března 2021 o posílení mezinárodní úlohy eura[12],

[11] Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 105.
[12] Úř. věst. C 494, 8.12.2021, s. 118.

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že cílem bankovní unie je zajistit bankovní stabilitu, vyhnout se rekapitalizacím z prostředků daňových poplatníků, posílit odolnost, umožnit řádné řešení krizí, snížit roztříštěnost trhu a zvýšit konkurenceschopnost, přeshraniční činnost a přístup k financování, přičemž problém „bank, jejichž velikost nedovoluje jejich selhání,“ zůstává nevyřešen;

B. vzhledem k tomu, že bankovní unie, která se skládá z jednotného mechanismu dohledu a jednotného mechanismu pro řešení krizí, slaďuje dohled s krizovým řízením, ale bez plně zavedeného systému EDIS zůstává neúplná;

C. vzhledem k tomu, že EU by měla neprodleně plně provést standardy rámce Basel III;

D. vzhledem k tomu, že při posuzování udržitelnosti rozvah bank je třeba brát v úvahu změnu klimatu, environmentální rizika a přechod na nízkouhlíkové hospodářství;

E. vzhledem k tomu, že digitální euro by mohlo v EU zvýšit efektivitu plateb, odolnost, finanční začlenění, inovace, důvěru veřejnosti a mezinárodní úlohu eura;

F. vzhledem k tomu, že banky v EU vykazují od roku 2022 rekordní zisky díky zpožděnému promítnutí dopadů politiky zpřísňování měnové politiky; vzhledem k tomu, že několik členských států zavedlo dočasné odvody bank, aby zajistily spravedlivý příspěvek a zároveň zachovaly stabilitu a sociální soudržnost;

Obecné informace

1. vítá pokrok, kterého bylo v uplynulém desetiletí dosaženo v rámci jednotného mechanismu dohledu a jednotného mechanismu pro řešení krizí; vyzývá k plnému a rychlému dokončení bankovní unie, včetně plnohodnotného systému EDIS; zdůrazňuje, že bankovní unie musí podporovat inkluzivnější a udržitelnější finanční systém, který bude v souladu se sociální soudržností a Zelenou dohodou pro Evropu;

2. vyzývá Komisi, aby upřednostnila dokončení bankovní unie a unie úspor a investic; zdůrazňuje jejich význam pro občany, malé a střední podniky a reálnou ekonomiku, neboť podporují udržitelnou prosperitu, kvalitní pracovní místa a finanční stabilitu; zdůrazňuje potřebu silného solidárního rámce, který zabrání bankovní panice;

3. zdůrazňuje úlohu bankovního sektoru při financování přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství; vyzývá k přísnějším pokynům v oblasti dohledu, aby finanční instituce byly v souladu s cíli EU v oblasti klimatu;

4. vítá pokrok v oblasti digitálního eura a jeho potenciál být doplňkem hotovosti a zároveň posílit finanční suverenitu a autonomii EU;

5. lituje přetrvávající genderové nevyváženosti ve finančních institucích, zejména v jejich vedení; zdůrazňuje, že rozmanitost ve vedení a lepší přístup k financování pro podniky vedené ženami[13] zlepšují správu, inovace a hospodářskou výkonnost; vyzývá finanční

[13] Evropský institut pro rovnost žen a mužů, Gender in entrepreneurship(Gender v podnikání), 2017, s. 5-6.

instituce, zúčastněné strany, Komisi a členské státy, aby přijaly účinné strategie rozmanitosti, monitorovaly genderové rozdíly a začlenily genderovou rovnost do rámců dohledu a investic, a zajistily tak přístup ke kapitálu pro všechny v celé EU;

6. konstatuje, že po zvýšení sazeb ECB se v EU výrazně zlepšila ziskovost a odolnost bank[14]; zdůrazňuje, že to může podpořit nezbytné investice a že instituce, které dostávají státní podporu, musí čelit přísným omezením v oblasti dividend, zpětného odkupu a pohyblivé složky odměny;

7. vyzývá Komisi, aby vypracovala pokyny pro cílený solidární příspěvek bank, který by odrážel nedávné zisky, zajistil spravedlivý příspěvek do veřejných financí a zároveň podpořil odolnost a finanční stabilitu;

8. vítá úlohu orgánu AMLA při posilování boje EU proti praní peněz a financování terorismu; vyzývá k důslednému provádění, posílené spolupráci, sdílení informací a koordinovanému prosazování v celé EU;

9. zdůrazňuje, že důkladné, konzistentní a včasné účetní výkaznictví má zásadní význam pro dohled a stabilitu; zdůrazňuje, že zjednodušení nesmí oslabit obezřetnostní normy, normy v oblasti ochrany spotřebitele nebo stability; vyzývá k vyváženému a integrovanějšímu přístupu se společným datovým slovníkem a úložištěm žádostí, aby se snížila zbytečná složitost a zároveň se zachovala pevnost rámce bankovní unie;

10. uznává institucionální a regulační pokrok, který posílil odolnost bank v eurozóně; konstatuje, že stále přetrvávají překážky, které brání využití plného potenciálu jednotného trhu EU v oblasti finančních služeb; vyzývá Komisi, členské státy a orgány EU, aby sladily své ambice s konkrétními kroky k dokončení unie úspor a investic a jednotného trhu a podpořily zjednodušení a konkurenceschopnost;

Dohled

11. konstatuje, že souhrnný poměr kmenového kapitálu tier 1 (CET1) bank v rámci jednotného mechanismu dohledu dosáhl ve 2. čtvrtletí 2025 úrovně 16,12 %, přičemž návratnost vlastního kapitálu činila 10,11 %, zatímco objem úvěrů v selhání se snížil na 2,22 % a objem úvěrů stupně 2 činí 9,59 %[15]; zdůrazňuje, že je třeba sledovat úvěrové riziko a zároveň udržovat dostatečný kapitál a likviditu, aby byl bankovní sektor odolný;

12. zdůrazňuje včasné, úplné a důsledné provedení standardů Basel III s cílem posílit odolnost a konkurenceschopnost; vyjadřuje politování nad odchylkami a vyzývá Komisi, aby přezkoumala rozhodnutí o rovnocennosti s jurisdikcemi, které tyto standardy neuplatňují;

13. lituje rostoucího počtu uzavírání bankovních poboček, které se dotýká zranitelných a okrajových komunit; zdůrazňuje úlohu menších bank v přístupu domácností ke službám; se znepokojením konstatuje, že v souvislosti s umělou inteligencí dochází ke

[14] M. Maneely/L. Ratnovski, Bank Profits and Bank Taxes in the EU (Zisky a zdanění bank v EU), MMF, červenec 2024.
[15] ECB, Statistika bankovního dohledu (2. čtvrtletí 2025).

ztrátě pracovních míst; zdůrazňuje, že je třeba zajistit kvalitu pracovních míst, spravedlivé podmínky a rovný přístup k bankovnictví;

14. uznává rizika a příležitosti kryptoaktiv; vyzývá k důslednému dohledu, aby se zajistilo, že inovace slouží veřejnosti; vyzývá orgány EU a vnitrostátní orgány, aby monitorovaly expozice, řešily spekulativní rizika, bojovaly proti finančním trestným činům a chránily spotřebitele;

Řešení krizí

15. vítá reformu krizového řízení a pojištění vkladů, protože má za cíl soudržné krizové řízení a pojištění vkladů, posílení stability, ochranu úspor a daňových poplatníků; zdůrazňuje, že je třeba, aby menší banky byly flexibilní a aby orgány měly účinné nástroje k zajištění odolné a sociálně odpovědné bankovní unie;

16. zdůrazňuje, že v souladu s fiskální odpovědností, sociální spravedlností a tržní disciplínou by v případě krizových situací bank měli v první řadě nést odpovědnost akcionáři, věřitelé nebo mechanismy financované odvětvím, zatímco veřejné prostředky by měly být použity až jako poslední možnost;

17. připomíná, že dostatečný minimální požadavek na kapitál a způsobilé závazky (MREL) má zásadní význam pro důvěryhodný rámec pro řešení krizí a pro zajištění toho, aby orgány měly flexibilitu k uplatňování vhodných strategií řešení v krizové situaci;

18. připomíná, že banky musí po vyřešení krize pokračovat v poskytování základních služeb; zdůrazňuje potřebu jasného a předvídatelného rámce, který chrání vkladatele a podporuje menší klienty a malé a střední podniky;

19. vítá Jednotný fond pro řešení krizí jakožto plně sdílenou záchrannou síť financovanou odvětvím; opakuje výzvu k úplné ratifikaci změny Smlouvy o zřízení Evropského mechanismu stability (ESM), aby se posílila důvěryhodnost, řešitelnost a odolnost eurozóny;

Pojištění vkladů

20. znovu potvrzuje své pevné odhodlání vytvořit plnohodnotný systém EDIS jakožto třetí, poslední a zásadní pilíř bankovní unie;

21. vítá přijetí balíčku krizového řízení a pojištění vkladů jakožto pozitivní krok, který posiluje vnitrostátní systémy pojištění vkladů, upevňuje důvěru v bankovní sektor a zlepšuje provozní a právní podmínky pro přechod ke společné unijní ochraně vkladatelů a daňových poplatníků; připomíná postoj tohoto výboru k systému EDIS z roku 2024; důrazně vyzývá Radu, aby v jednáních pokročila;

°

° °

22. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, Evropské centrální bance, Jednotnému výboru pro řešení krizí a Evropskému orgánu pro bankovnictví.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Tato zpráva se zabývá vývojem bankovní unie v roce 2025.